

VISIE

EXTRA EDITIE VOOR LEDEN VAN HET ACV

bpost
PB-PPJ
BELGIË/NL-BELGIQUE

| AFGIFTEKANTOOR BRUSSEL X | JAARGANG 81 | P806000 | 16 | ANTWERPEN | 23 • 10 • 2025 | MAANDELIJKE UITGAVE | VOLGENDE NR 13.11.2025

Terug naar het werk na langdurige ziekte

Motivatie groot, obstakels groter

1 op de 5 neemt
vaderschapsverlof
niet helemaal op

Waarom winkels
je **identiteitskaart**
willen inlezen

Miljonair Bruno
Fierens wil **meer**
belastingen voor
de allerrijksten

Antwerpen
Loopbaanbegeleiding
bij ACV

NA DISTRIBUTIESECTOR OOK METAALHANDEL

Welke sectoren zullen nog nachtpremies verliezen?

Dat de regering-De Wever de nachtpremies wil verlagen in de distributiesector was al langer bekend. Nu wordt ook de metaalhandel toegevoegd aan de lijst met sectoren waarin werknemers het gelag betalen.

Voortaan zouden nachtpremies slechts voor vijf in plaats van tien uur worden betaald. Alleen werk tussen middernacht en 5 uur 's ochtends geldt dan als nachtwerk, in plaats van tussen 20 uur en 6 uur 's ochtends nu. De maatregel geldt voorlopig enkel voor nieuwe werknemers.

'De impact is enorm', aldus Tom Vrijens, algemeen secretaris bij ACV-CSC METEA. 'Arbeiders zullen twintig procent minder verdienen. Wie zal er nog in de nacht komen werken? De schade voor de gezondheid en het persoonlijk leven is groot, daar moet correcte verloning tegenover staan.'

De hervorming van de regering-De Wever moet nog in wetgeving worden omgezet. Het is de vraag of het bij deze sectoren zal blijven. 'Geen enkele sector is nog veilig', is Vrijens bezorgd. 'Onderhandelde cao's kunnen worden opgeschort zonder enig respect voor het sociaal overleg. De flexi-jobs waren aanvankelijk enkel voor de horeca, maar zijn intussen uitgebreid naar andere sectoren.' ■

LOOPBAANMARS

Meer dan 100.000 stemmen voor een rechtvaardig beleid

Vorige week kwamen meer dan 100.000 mensen in Brussel op straat. Ze lieten hun stem horen tegen de sociale afbraak die als een rode draad door de plannen van de regering-De Wever loopt. De manifestanten riepen op tot evenwichtige loopbanen, rechtvaardige pensioenen, werkzekerheid, solidariteit en respect. 'Uiteraard moeten we de rekeningen doen kloppen', vertelt ACV-voorzitter Ann Vermorgen. 'Maar dat mag niet op de kap van werknemers, jongeren, vrouwen, zieken, werkzoekenden of gepensioneerden.'

Opvallend was dat jongeren vooroplepen tijdens de manifestatie. 'Hun loopbaan is nu al in gevaar', aldus Vermorgen. 'Onze jongeren verdienen deftige contracten en kwaliteitsvol werk met een inkomen om van te kunnen leven. De toekomst van onze jongeren is belangrijker dan de winsten van grote bedrijven.' ■

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel ~ e-mail: info@visieredactie.be ~ **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be ~ **Abonnementen** jennifer.lavers@acv-csc.be - 02 244 32 81 ~ **Verantwoordelijke uitgever** Bart Vannetelbosch ~ **Redactie** Simon Bellens, Lies Van der Auwera, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Djoerven Ariën, Lieven Bax, Rachel Michel, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, An-Sofie Bessemans ~ **Hoofredactie** Wim Troch ~ **Vormgeving** Gevaert Graphics ~ **Druk** Coldset Printing Partners ~ Visie verschijnt tweewekelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten

Pessimus

Woeest maakt het me. Zag u de reportage in Terzake op de dag van de loopbaanmars? De ploeg volgde Joke (op de foto, red), een jonge vrouw met kanker, als een van de meer dan 100.000 vreedzame betogers op 14 oktober. Gesterkt door haar man, met elk een kindje op de schouders, reisde ze naar Brussel. Bovenop de zorgen over mama's ziekte, komt de onzekerheid over het pensioen. Joke koos niet voor haar ziekte. Niemand is immuun voor tegenslag.

Toch legde Bart De Wever (N-VA) in de begrotingsgesprekken het voorstel op tafel om de pensioenvoorwaarden nóg strenger te maken, bovenop de al fel gecontesteerde pensioenmalus. Het viel te voorspellen. Aan het Latijn van de premier af te lezen, had hij zich nog ingehouden. Na de 'malus'

kun je nog overgaan tot een 'peior' of zelfs een 'pessimus'.

De chaos rond de pensioenmaatregelen is enorm, dat stellen onze dienstverleners dagelijks vast. Meer dan de helft van de vrouwen in ons land zal getroffen worden door de pensioenmalus. Heeft de premier dan zijn ogen in zijn zakken, dat hij er nog een schep bovenop doet? Wie zich door de uitdagingen van het leven worstelt – door tegenslagen als ziekte en werkloosheid en met een inkomen dat hoogstens de levensduurte volgt – hen wil de premier nog eens aanpakken in het pensioen?

Terwijl de alternatieven talrijk zijn. Een ernstige vermogensbelasting. Een digitaks voor de techgiganten. Een serieuze doorlichting van de miljardensubsidies aan bedrijven – de Nationale Bank van België

toonde al meermaals aan dat onze uitgaven voor economische steun veel te hoog liggen, de Europese Commissie zegt al jaren dat we uitgaven voor fossiele brandstoffen moeten afbouwen. En we moeten uitgaan van de simpele regel dat op ieder loon bijdragen aan de sociale zekerheid verschuldigd zijn, managementvennootschap of niet. De put zal snel gedempt zijn als we die regel naleven. Wie echter bang is van zijn eigen taboes, kan bezwaarlijk van staatsmanschap verdacht worden. ■

Ann Vermorgen, voorzitter ACV

→ Foto Melanie Timperman

Langdurig zieken willen weer werken, maar beleid en werkgevers zijn vaak hinderpaal

Langdurig zieken willen weer aan het werk. Dat blijkt duidelijk uit nieuw onderzoek. Maar wie deeltijds het werk hervat, bouwt minder pensioen op en verliest sociale rechten. Zo straft het beleid wie probeert terug te keren.

→ Tekst Nils De Neubourg

Zes op de tien mensen die vandaag leven met of herstellen de zijn van een langdurige of ernstige aandoening, zijn aan het werk. Meestal na een lange periode van afwezigheid: tussen de zes maanden en twee jaar. Nog eens twee derde van wie momenteel niet werkt, wil graag opnieuw aan de slag. Dat blijkt uit een grootschalige studie van Kom op tegen Kanker en het Vlaams Patiëntenplatform.

Ruim driekwart van de meer dan 1.300 bevroegde mensen werkte voltijds voor ze ziek werden. De meesten kregen een kankerdiagnose, maar ook burn-out, spier- en skeletaandoeningen, fibromyalgie en long covid maken werken moeilijk. Na hun diagnose werkt nog zeventien procent voltijds, vierenveertig procent werkt deeltijds.

Ook uit onderzoek van HR-dienstenbedrijf Acerta blijkt re-integratie van langdurig zieken een omvangrijke uitdaging. Negen op de tien bedrijven heeft minstens één langdurig zieke werknemer (gehad). Zes op de tien kon iemand opnieuw laten starten, maar vaak zonder duidelijke afspraken of opvolging.

Deeltijds herbeginnen

Bij wie een herstart lukt, gebeurt dat vaak met een gedeeltelijke werkhervatting, waarbij de ziekte-uitkering gecombineerd wordt met deeltijds werk. Dat blijkt cruciaal voor wie opnieuw wil meedraaien, maar wordt nauwelijks beloond.

Maarten Gerard, hoofd van de studiedienst van het ACV, noemt dat contraproductief: 'Periodes van ziekte worden niet zomaar gelijkgesteld met gewerkte periodes bij eventuele latere werkloosheid, en voor de pensioenmalus tellen ze niet zonder meer mee. Mensen die inspanningen doen om terug te keren, verliezen zo hun rechten.'

Discriminatie

Meer dan de helft van de langdurig zieken noemt financiële zekerheid als belangrijkste drijfveer om weer te gaan werken, gevolgd door het gevoel opnieuw nuttig te zijn. Toch lukt dat niet altijd. Wie solliciteert, botst op vooroordelen door een langere periode van ziekte. Slechts acht procent van de langdurig zieken die solliciteren, heeft een positieve ervaring.

Vier op de vijf voelt zich gediscrimineerd door hun ziekte, en drie op de vier denkt dat hun kansen op werk daardoor kleiner zijn. Wie terugkeert, botst eveneens op grenzen. De helft vindt het werk zwaarder dan vroeger. Iets meer dan de helft zegt dat werken hun welzijn verbetert. Deeltijds werk, aangepaste taken en flexibele uren zijn vaak doorslaggevend.

Wettelijke verplichting

Aan werkgeverszijde is het beeld zorgwekkend. 84 procent zegt een vorm van re-integratiebeleid te hebben, maar slechts 43 procent heeft dat formeel vastgelegd. Zo'n beleid is nochtans wettelijk verplicht in bedrijven met minstens 50 werknemers.

Maarten Hermans, expert welzijn op het werk bij het ACV, noemt dat problematisch: 'Meer dan de helft van de werkgevers respecteert de wet niet. Zonder formeel beleid blijft alles afhangen van de goodwill van een leidinggevende. Dat leidt tot willekeur en ongelijkheid.' Volgens Hermans ontbreekt bovendien structurele preventie: 'Re-integratie en preventie moeten hand in hand gaan.'

© BELGA

Tine (60, *schuilnaam*) kreeg drie keer kanker. De laatste keer namen artsen een halve long weg. Voltijds werken lukt niet meer. Omdat ze wil blijven bijdragen, maar geen aangepast werk vindt, startte ze een leesgroep.

‘Ik wil werken, maar hoe dan?’

‘Ik word kwaad als ik hoor dat langdurig zieken *geactiveerd* moeten worden. Alsof we niet ziek zijn. Ik wil werken, en dat kan als dat op een haalbare manier mag. In korte blokken bijvoorbeeld. Mijn lichaam laat alleen dat toe.’

‘Ik heb drie keer kanker gehad. Telkens opnieuw revalideren, verder doen, mijn kinderen grootbrengen. Werken gaf mij een plaats in de samenleving. Al meteen na de eerste keer begreep ik dat ik het zelf zou moeten organiseren. Ik begon met kleine cursussen. Vijf weken na elkaar, telkens drie uur per week. Zo hou ik ritme zonder te moeten opgeven. Maar alles moet je zelf uitzoeken. Wat mag naast je uitkering, welke formulieren, welke toestemming? Eén fout en ik verlies mijn uitkering die ik hard nodig heb. Het systeem wringt en schuurt, het laat weinig werken nauwelijks toe. Het systeem zou ons moeten helpen.’ ■

Anders blijf je proberen individuele gevallen te herstellen, terwijl de oorzaken van uitval blijven bestaan.’

Nog een opvallend cijfer: van de werkgevers zonder re-integratiebeleid zegt slechts 56 procent er een te willen uitdenken ondanks de wettelijke verplichting.

Ondertussen blijft de overheid inzetten op controle. ‘Dubbel problematisch’, zegt ACV-voorzitter Ann Vermorgen. ‘Deze studies tonen net dat de meeste mensen gewoon weer willen meedoen. Ze hebben geen sancties nodig, maar hulp om hun weg terug te vinden.’ ■

Ruim een op de vijf vaders of meemoeders neemt het geboorteverlof niet volledig op. Dat blijkt uit een analyse van HR-dienstverlener Attentia op basis van loongegevens van bijna 17.000 Belgische werknemers tussen 2018 en 2024. Hoewel het geboorteverlof in 2023 uitbreidde naar twintig dagen, nemen werknemers niet meer dagen op.

→ Tekst Lies Van der Auwera

1 op de 5 neemt niet alle geboorteverlof op

Redenen waarom een vijfde van alle vaders en meemoeders het geboorteverlof niet opneemt, zijn onder meer de financiële impact, hoge werkdruk en het gevoel onmisbaar te zijn op het werk. Daarnaast is niet iedereen goed geïnformeerd over de mogelijkheid om het verlof gespreid op te nemen binnen vier maanden na de geboorte. Vooral oudere werknemers, leidinggevend en arbeiders laten dagen liggen. Dat wijst volgens Attentia op een hardnekkige werkcultuur waarin beschikbaarheid primeert.

‘Geboorteverlof is, net zoals andere zorgstelsels zoals moederschapsrust en ouderschapsverlof, vaak niet op maat van de laagste inkomens gemaakt’, zegt Marte Billen, genderexpert van het ACV. ‘Zij kunnen dit vaak niet volledig opnemen, omdat ze hun volledige inkomen echt nodig hebben. Bovendien is ons zorgsysteem erg ingewikkeld, met verschillende termijnen, vergoedingen en voorwaarden.’

Veel mensen vinden daardoor moeilijk hun weg.’

Toch ziet Billen positieve punten. ‘Meer vaders en meemoeders nemen geboorteverlof op. Maar gebrek aan informatie op het werk, een lastige werkcultuur waardoor je het niet durft aan te vragen, het gevoel dat je onmisbaar bent en je collega’s niet in de steek kunt laten ... werpen obstakels op.’

‘Nochtans gaat het hier over cruciale tijd die papa’s en meemoeders nodig hebben om een band op te bouwen met hun kind én om hun partner die net negen maanden zwanger is geweest en bevallen is, goed te ondersteunen. Onderzoek van universiteit ULB heeft uitgewezen dat het verlengen en verplicht maken van geboorteverlof op lange termijn kan leiden tot een significante daling van arbeidsongeschiktheid bij jonge moeders’, besluit Billen. ■

Waarom winkels niet zomaar je identiteitskaart mogen vragen

‘Nog even uw identiteitskaart voor de garantie?’ Die vraag kreeg je vast al eens bij het winkelen. Steeds vaker gebruiken bedrijven je elektronische identiteitskaart als klantenkaart, voor garantiebewijzen of om korting toe te kennen. Maar dat mag niet zomaar. Je denkt best twee keer na voor je jouw identiteitskaart afgeeft.

→ Tekst **Dominic Zehnder**

Elektrowinkel MediaMarkt vraagt bij het afrekenen je identiteitskaart ‘voor de garantie, want het kassaticket kun je kwijtspelen’. Fastfoodketen Pizza Hut vraagt je identiteitsgegevens in ruil voor kortingen bij volgende bezoeken. Voor hun datasysteem doen MediaMarkt en Pizza Hut een beroep op marktleider Freedelity, dat zich op zijn website sterk maakt dat ze de gegevens van maar liefst zeven miljoen Belgen in handen hebben.

Inlezen eID nooit verplicht

Puur wettelijk gezien is dat toegestaan, legt advocaat en privacyspecialist Steven De Grave uit: ‘Commerciële bedrijven mogen je identiteitskaart inlezen onder strikt bepaalde voorwaarden. Er staat heel wat informatie

op de chip van je identiteitskaart. Bedrijven mogen echter alleen de gegevens uitlezen die ze echt nodig hebben, bijvoorbeeld je naam en adres.’

Je identiteitskaart als klantenkaart kan alleen als je daarvoor zelf toestemming geeft. Er moet bovendien een alternatief zijn. Met andere woorden, een winkel kan je nooit verplichten om je identiteitskaart af te geven in ruil voor korting of andere voordelen.

Op de vraag of hij zelf zijn identiteitskaart zou afgeven voor commerciële voordelen, is De Grave resoluut. ‘Absoluut niet. De identiteitskaart wordt uitgegeven door de overheid, zodat je je identiteit kunt bewijzen. Wanneer je die door een derde partij laat uitlezen, weet je nooit zeker wat met die gegevens gebeurt en of je voldoende beschermd bent.’

Voorwaarden niet vervuld

De voorwaarden die de wet oplegt aan de uitlezing van identiteitsgegevens, worden lang niet altijd vervuld, weet expert privacy en databescherming Geoffrey Ceunen. ‘Je toestemming om je data af te geven moet vrij en goed geïnformeerd zijn. In commerciële contexten is dat zelden het geval. Denk maar aan situaties waarin je enkel korting krijgt als je akkoord gaat met het uitlezen van je identiteitskaart.’

Geen noodzaak

De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) stelde Freedelity vorig jaar in gebreke omdat ze niet voldeden aan de wettelijke bepalingen en omdat ze gegevens te lang bijhielden. Zo worden naast je naam, geslacht en woonplaats gegevens als je identiteitskaartnummer, plaats van uitgifte en vervaldatum bijgehouden. Zaken die niet nodig zijn om je als klant te identificeren, aldus de GBA. Freedelity deelde ook gegevens van gebruikers met andere handelaars, hoewel daar niet door

iedereen toestemming voor was gegeven. In beroep werd de uitspraak van de GBA bevestigd.

‘Technisch gezien is de identiteitskaart niet nodig om een gedeeld klantenkaartensysteem op te zetten’, legt Ceunen uit. ‘Dat zal ongetwijfeld voor tijdswinst zorgen en handig zijn voor de winkelier, maar voor klantenbeheer of om wettelijke garantie op elektronica toe te kennen, is het overbodig. Daar bestaan minder ingrijpende manieren voor, zoals een fysieke klantenkaart en kassaticketjes, al dan niet digitaal.’

Identiteitsfraude

Ook online krijg je steeds vaker de vraag om je identiteitskaart boven te halen. Zo moeten gebruikers van de populaire tweedehands-verkoopapp Vinted een foto van hun identiteitskaart opladen om witwaspraktijken te voorkomen.

Ook op Discord, een game- en chat-app die jongeren vaak gebruiken, moeten gebruikers zich sinds kort identificeren. Daar liep het onlangs mis. 70.000 afbeeldingen van identiteitskaarten lekten uit. Gevaarlijk, want voor mensen met slechte bedoelingen is een foto van een identiteitskaart voldoende om iemands identiteit te stelen. Dat maakte N-VA-Kamerlid Sander Loones al eens mee. Nadat een foto van zijn identiteitskaart met zichtbaar rijksregisternummer in de pers verscheen, konden criminelen kredietkaarten in zijn naam aanvragen en duizenden euro's buit maken via valse vastgoedadvertenties.

‘Zeker met beeldmateriaal moet je voorzichtig zijn’, zegt Ceunen. ‘We moeten daar echt bewuster mee omgaan. Met de opmars van AI-toepassingen gaan cyberaanvallen op bedrijven nog makkelijker en sneller.’

Volgens Ceunen helpt de toegenomen aandacht voor privacy om mensen bewuster te doen nadenken over welke informatie ze op het internet achterlaten. ‘Anderzijds zie je hoe achteloos we eigenlijk omgaan met onze identiteitsgegevens. Het belang van privacy zou op school aan bod moeten komen. Alleen als mensen ten volle beseffen wat er kan misgaan, kunnen ze er op een verantwoorde manier mee omgaan.’ ■

Tips van de privacyspecialisten

- **Vraag altijd waarvoor** je identiteitskaart gebruikt wordt.
- Laat nooit je identiteitskaart inlezen zonder expliciet de **voorwaarden gezien** te hebben en schriftelijk te aanvaarden.
- Geef nooit je identiteitskaart af om er een **scan** van te laten nemen.
- Je identiteitskaart mag **nooit als waarborg** ingehouden worden.
- Wordt een foto van je identiteitskaart gevraagd? Gebruik dan een alternatief officieel document zoals een **rijbewijs**, of maak onnodige informatie zoals je rijksregisternummer onzichtbaar.
- Je mag iedereen die je personeelgegevens opgeslagen of verwerkt heeft om een **uittreksel** met al je persoonlijke gegevens vragen.
- **Je hebt het recht om vergeten te worden.** Dat wil zeggen dat je kunt vragen om je gegevens te laten wissen. Gebeurt dat niet, dan kun je contact opnemen met de GBA.

~ www.gegevensbeschermingsautoriteit.be

MINISTER VAN DIGITALISERING VANESSA MATZ

‘Oplossing in de maak’

Minister van Digitalisering Vanessa Matz (Les Engagés) is zich naar eigen zeggen bewust van de gevaren van onnauwkeurig gebruik van (foto's van) identiteitsbewijzen voor online toepassingen. Een oplossing is volgens haar in de maak. ‘Een digitale portefeuille moet in de toekomst een digitale identiteitskaart bevatten. Daar zullen burgers de volledige controle hebben over welke gegevens ze willen delen. Het is dan mogelijk om een geanonimiseerd attest zonder naam van de persoon af te geven, dat niettemin bevestigt dat die persoon daadwerkelijk op het in het attest vermelde adres woont.’

GELD ONDERWEG GEFLITST

Verkeersboetes tijdens het werk, wie moet die betalen?

Rijd je met de wagen voor een werkopdracht en word je geflitst? Dan stel je je misschien de vraag: wie betaalt de boete? Jij of je werkgever? In principe is de bestuurder altijd verantwoordelijk voor wat er op de weg gebeurt. Ook al gebruik je de wagen voor het werk, een overtreding blijft jouw fout.

Soms staat de boete op naam van de werkgever, bijvoorbeeld als je met een bedrijfswagen rijdt die niet op jouw naam is ingeschreven. In dat geval betaalt de werkgever de boete eerst, maar hij mag het bedrag achteraf terugvragen aan de werknemer die reed. Daarvoor moeten wel duidelijke afspraken bestaan, bijvoorbeeld in het arbeidsreglement of in een ‘autobeleid’. Zomaar geld van je loon inhouden mag niet: dat kan alleen met jouw toestemming.

Beslist de werkgever om de boete zelf te betalen en ze niet terug te vragen, dan moet hij daar extra sociale bijdragen op betalen. Die regel bestaat om te voorkomen dat werkgevers hun medewerkers zouden aanmoedigen om te snel te rijden of andere verkeersregels te overtreden om tijd te winnen.

Voel je je onder druk gezet door je werkgever om te snel te rijden of risico's te nemen? Bespreek dat dan met je vakbondsafgevaardigde of de preventiedienst. Niemand mag worden aangespoord om onveilig te rijden. ■

INDEXERING MEER LOON

Loonsverhoging in Kleding en confectie

In de sector Kleding en confectie (PC 109-215) stijgen de lonen met 0,48 procent door een aanpassing aan de index op 1 oktober 2025. ■

Vacatures

Het ACV zoekt

- Communicatiemedewerker vzw De Vormers en vzw Innovatief – Schaarbeek
- Vakbondsverantwoordelijke lokale besturen – Aalst
- Medewerker Rechtskundige – Roeselare

~ www.hetacv.be/jobs

FEITEN

De eerste brouwsels dateren van 1706. Het bier Palm ziet het levenslicht in 1929 en krijgt nationale bekendheid dankzij de wereldtentoonstelling in Brussel in 1958. Wat begon als een familiebedrijf groeide uit tot een moderne brouwerijgroep. Brouwerij Rodenbach versterkt sinds 1998 de brouwactiviteiten. In 2016 volgt een overname door Royal Swinkels. Vandaag zetten 153 medewerkers in België zich in voor het succes van onder andere Cornet, Rodenbach, Estaminet en Palm.

Bieren van brouwerij Palm & De Hoorn

Het pittoreske dorpje Steenhuffel wordt ‘ingepalmd’ door de brouwerij en zijn opvallend mooie sites. Biermeesters creëren voortdurend nieuwe brouwsels in de eigen microbrouwerij. De amberkleurige Palm van hoge gisting wordt hier al bijna 100 jaar trots gebrouwen. De Brabantse trekpaarden op het flesje kent u misschien al, hier zijn enkele volbloed collega’s.

→ Tekst **Djorven Ariën** → Foto **Wouter Van Vooren**

Kurt Sarens (50) – Hulpbrigadier

‘Ik moet overal toezien dat alles goed gaat. Daardoor sta ik in nauw contact met alle collega’s. We hebben recent een koopkrachtpremie verwezenlijkt waarbij de werknemers kunnen delen in de winst. Mijn favoriete bier is Cornet. Ik neem het zelfs mee op vakantie naar Spanje, omdat het daar niet te krijgen is.’

Kevin Philips (33) – Allround operator

‘Na vijftien jaar beheers ik de hele productielijn. Momenteel volg ik nog een opleiding waterzuivering. Voor collega’s ben ik graag een aanspreekpunt. Ook voor nieuwe collega’s, die telkens een peter toegewezen krijgen. Palm is minder bekend dan vroeger, maar ik geloof in een nostalgische terugkeer van de kleine flesjes met de typische hals.’

Wannes Moonens (26) – Allround operator

‘Ik ben gepassioneerd door bierbrouwen. Het biochemische proces, de oorsprong en samenhang van de ingrediënten: zo fascinerend. Ik werk afwisselend in verschillende zones tussen grondstoffen en bottelarij. Dit is mijn eerste baan, ik voelde me hier meteen thuis door de familiale sfeer. In de afgelopen twee jaar heb ik veel geleerd. Ik ben volwassener geworden door de verantwoordelijkheden die ik kreeg.’ ■

1. BUITENPRET HERFSTSPEURTOCHT PADDENSTOELEN

Wanneer de herfst de wereld kleurt, verdient Arboretum Kalmthout in een visueel feest. Tijdens de *Herfstspeurtocht: Paddenstoelen* (tot 11 november) ga je met een speurkaart op zoek naar blaadjes, noten en paddenstoelen tussen de bomen. Onderweg wachten leuke opdrachten en raadsels over de herfst. Na afloop kun je knutselen of kleuren in de cafetaria. Tot 2 november bewonder je ook nog de poëtische kunstinstallatie *Mobiles* van Eva Traey, waarin natuurlijke vormen dansen op de wind. ■

~ www.arboretumkalmthout.be
Gratis met de Museumpas

Breintrein

		4	1				
			9				7
				2		5	4
3				8		5	4
	9				1		3
	2						
1	6	9					
		2			4	6	
			8			2	5

2. PODCAST

Tegen welke prijs?

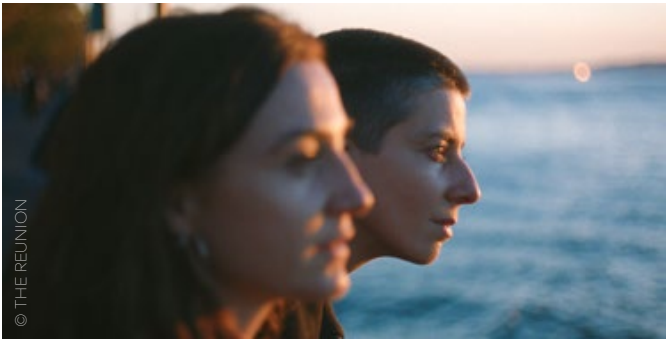
In de podcastreeks *Tegen welke prijs?* onderzoekt Gender at Work hoe vrouwen in essentiële, maar vaak ondergewaardeerde beroepen werken en leven. In vier afleveringen belicht de reeks de mechanismen die hen kwetsbaar maken: een gebrek aan bescherming, het niet erkennen van de zwaarte van het werk, structurele discriminatie en de blijvende druk van zorgtaken thuis. Met persoonlijke getuigenissen en scherpe analyses nodigt de reeks uit tot luisteren naar wie het werk draaiende houdt maar zelden gehoord wordt: een indringende oproep tot meer waardering, rechtvaardigheid en waardig werk voor iedereen. ■

~ www.genderatwork.be/nl/gemistekans/podcasts.html

3. FILM Liefde en ziekte

Julian

In *Julian*, het regiedebuut van Cato Kusters, volgen we Fleur en Julian – twee vrouwen die smoorverliefd raken en besluiten om te trouwen in alle landen waar het homohuwelijk is toegestaan. Hun ambitieuze droom wordt een reis vol hoop, bureaucratie en liefde, maar eindigt abrupt wanneer ziekte toeslaat. Met warme cinematografie en intieme scènes ontvouwt de film de kwetsbaarheid van activisme en de kracht van liefde. ■

~ Vanaf 29 oktober in de filmzalen.

WIN Visie geeft tickets weg voor *Julian*. Wil je kans maken, beantwoord dan de vraag: *Sinds welk jaar kunnen mensen van hetzelfde geslacht in ons land trouwen?* Stuur ten laatste 6 november het antwoord en je adres naar lezers@visieredactie.be met als onderwerp 'Wedstrijd' of naar Visie, Postbus 20, 1031 Brussel.

Factcheck.

NIET WAAR

‘Meerderheid van langdurig zieken zijn vrouwen en dat is biologisch te verklaren’

Stijn Baert liet in *Het Laatste Nieuws* optekenen dat het hoge aandeel vrouwen bij langdurig zieken biologisch te verklaren is.

In 2023, de laatste cijfers van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv), telde België zo'n half miljoen langdurig zieken. Zestig procent daarvan is vrouw. Het aantal langdurig zieke vrouwen verdrievoudigde maar liefst in de voorbije twee decennia.

In *Het Laatste Nieuws* noemde arbeidseconoom Stijn Baert de verklaring 'grotendeels biologisch'. Vrouwen zouden een hogere kans hebben op depressie of burn-out en 'de ernst en duurtijd van pakweg rugklachten ligt vaak hoger bij vrouwen'.

Maar biologische verklaringen missen de kern van de zaak, zegt Bieke Purnelle, directeur van genderkenniscentrum RoSa. 'De grootste risicofactoren voor burn-out hebben te maken met de specifieke werkcontext en de maatschappelijke realiteit waarin van vrouwen verwacht wordt dat ze naast hun betaalde baan het leeuwen-

deel van de onbetaalde zorgarbeid op zich nemen', reageerde ze in *De Standaard*. Gemiddeld besteden vrouwen 9,5 uren per week meer aan huishoudelijke en zorgtaken dan mannen, leren cijfers van Femma Wereldvrouwen. In gezinnen met kinderen loopt dat verschil op tot 15 uren.

'Baert gaat volledig voorbij aan structurele ongelijkheden op de arbeidsmarkt', beaamt Marte Billen, genderexpert van het ACV. 'Vrouwen werken vaker in contactberoepen met een zware emotionele belasting, zoals in de ouderenzorg of kinderopvang. Tel daar de personeelstekorten en hoge werkdruk bij en je begrijpt waarom burn-out er regelmatig voorkomt.'

Opvallend is dat de dienstensector, waar overwegend vrouwen werken, veel langdurig zieken kent die worstelen met spier- en skeletaandoeningen door het fysiek veeleisende werk.

'Maar er bestaat geen onderzoek waaruit blijkt dat vrouwen van nature vatbaarder zijn voor rugklachten', aldus Purnelle. 'Rugklachten zijn veelal gerelateerd aan overbelasting, dus aan specifieke handelingen en taken.'

Nieuw onderzoek naar genetische erfelijkheid bij bijna 200.000 proefpersonen wijst niettemin op meer genetische aanleg tot depressie bij vrouwen. Dat zou ongeveer dertig procent van de verklaring bieden waarom vrouwen vaker lijden aan depressie dan mannen. Omgevingsfactoren – bijvoorbeeld huiselijk geweld, discriminatie of werkomstandigheden – verklaren het grootste deel.

'Er zijn natuurlijk biologische verschillen', besluit Billen. 'Zo kan de menopauze tot extra stress leiden, of interpreteren artsen een menopauze foutief als burn-outverschijnselen. Daar is helaas nog te weinig begrip en kennis over.' ■

We vragen het aan.

Piet Van den Bergh
Juridisch expert ACV

Heb ik recht op een brugdag?

In 2025 valt Wapenstilstand (11 november) op een dinsdag. Je droomt misschien al van een lang weekend. Maar heb je die maandag zeker vrij?

'Een brugdag is geen automatisch recht. Je werkgever hoeft die niet toe te staan, zelfs niet als je nog verlofdagen over hebt. Je moet dus gewoon verlof aanvragen, zoals op eender welke andere werkdag.'

'Dit jaar valt Allerheiligen (1 november) op een zaterdag. Omdat er dan in veel bedrijven sowieso niet gewerkt wordt, moet die feestdag vervangen worden door een andere rustdag. Uiterlijk 14 december 2024 kon in je onderneming worden afgesproken door welke dag Allerheiligen vervangen wordt. Als jouw onderneming ervoor koos om die vervangingsdag op maandag 10 november te plaatsen, ben je die dag vrij met behoud van loon.'

'Als je geen collectieve vervangingsdag hebt afgesproken, zijn er twee mogelijkheden: ofwel werd overeengekomen dat je zelf de dag kunt kiezen waarop je 1 november kunt opnemen. Dan heb je zelf de keuze om maandag 10 november vrij te nemen. Ofwel werd helemaal niets afgesproken op ondernemingsvlak, waardoor de feestdag van 1 november wordt vervangen door de eerstvolgende werkdag. Dat is maandag 3 november in dit geval.'

'Wil je zeker zijn? Kijk of vraag na welke afspraken er gemaakt zijn over vervangingsdagen of collectieve sluitingen bij jou in de onderneming.' ■

Miljonair Bruno Fierens

‘Vanaf een bepaalde rijkdom kun je alleen nog rijker worden’

Bruno Fierens is de enige Belgische *Millionaire for Humanity*. Dat internationaal netwerk van superrijken pleit voor een vermogensbelasting om komaf te maken met de razendsnel groeiende ongelijkheid. ‘De meerwaardebelasting betaal ik met plezier.’

→ Tekst **Simon Bellens** → Foto **Anneleen Van Kuyck**

De ‘miljonairsbijdrage’ waarmee Vooruit-voorzitter Conner Rousseau de Belgische begroting wil redden, vindt Bruno Fierens ‘geen belachelijk idee’. ‘Als het maar helpt om het evenwicht te herstellen.’ De telg van de ondernemersfamilie achter investeringsgroep Ackermans & Van Haaren is het voorlopig enige Belgische lid van *Millionaires for Humanity*. ‘Ik zie hoe het systeem mij buitensporig bevoordeelt. Vanaf een bepaalde rijkdom kun je eigenlijk niet meer verliezen.’

Volgens Fierens heeft België een verschuiving nodig van de lasten op arbeid naar inkomsten uit vermogen. ‘Mijn arbeidsinkomen komt nog niet in de buurt van wat ik uit vermogen verdien. Toch betaal ik veel belastingen op arbeidsinkomsten, en veel minder op winstuitkeringen uit aandelen of op de verhuur van gebouwen. Die scheeftekkening is ongezond en maatschappelijk gevaarlijk.’

Het pleidooi voor eerlijke vermogensbijdragen lokt steevast felle reacties uit. Waarom loopt dat debat zo moeizaam? FIERENS → ‘Zowel politici als de meeste mensen hebben een fout idee van wie de allerrijksten zijn. We vinden het, misschien terecht, oneerlijk om veel erfbelasting te

betalen op het huis dat we van onze ouders erven. Maar wat als het niet over één huis, en wel om 27 huizen gaat? Zulke situaties kunnen velen zich niet goed voorstellen. Daardoor lijkt het probleem minder groot dan het is. Toevallig kan ik een werkelijkheid zien die voor de meesten verborgen blijft. Vermogen wordt steeds meer van generatie op generatie doorgegeven. Met hard werken of verdienste heeft dat niets te maken.’

België is al een van de meest herverdelende landen ter wereld. Is dat niet genoeg? FIERENS → ‘Ik ken de cijfers die dat gezegd staven. Maar ze komen niet overeen met wat ik zie. Er is veel herverdeling met belastingen op arbeidsinkomens, maar de ongelijkheid voor inkomsten uit vermogen is veel groter dan verwacht, bleek vorig jaar uit cijfers van econoom André Decoster. De allerrijksten betalen zelfs minder belastingen dan de rest van de samenleving.’

‘Superrijken kunnen zich in zekere mate onttrekken aan de samenleving. Ze kunnen zich privéonderwijs of een private ziekteverzekering veroorloven. Dat voedt kansenongelijkheid. Die dynamiek mogen we niet laten doorschieten zoals in andere landen.’

Wat vind je van de nieuwe meerwaardebelasting? FIERENS → ‘Die betaal ik met plezier, al denk ik niet dat het een echte herdenking is van ons systeem. Ik mis een andere manier van denken zodra het om enorme bedragen gaat. Tien miljoen, 100 miljoen, een miljard ... dat is niet hetzelfde. Verschillende vermogens mogen verschillend, in toenemende mate belast worden.’

‘Ik betaal veel belastingen op arbeidsinkomsten, en veel minder op winsten uit aandelen of de verhuur van gebouwen. Die scheeftekkening is ongezond.’

→ BRUNO FIERENS

Als jouw vermogensbeheerder morgen drie manieren voorstelt waarop je aan de meerwaardebelasting kunt ontkomen, wijs je die dan af? FIERENS → ‘Laat me ontwijkend antwoorden op jouw vraag. Wat ik beslis, is niet het probleem. Het probleem is dat ik die opties aangeboden krijg. Dat er een hele industrie denkt aan hoe ik minder belastingen moet betalen. Zonder dat ik er iets voor moet doen.’ ■

~ Lees het volledige interview op www.visie.net

EUROPESE COMMISSIE WIL STAALINDUSTRIE REDDEN

Invoerheffing van 50 procent op staal

Om de staalsector te beschermen, wil de Europese Commissie een verdubbeling van de importheffing op staal van buiten de Europese Unie. Dat moet oneerlijke concurrentie een halt toeroepen.

→ Tekst **Djorven Ariën**

De Europese staalindustrie verkeert in zwaar weer. Hoge energieprijzen, Amerikaanse importheffingen, overproductie, afnemende vraag, en goedkoop staal uit China maken dat de staalsector het moeilijk heeft. De Europese Commissie stelt daarom een importheffing voor van 50 procent op staal van buiten de EU. Dat is een verdubbeling van de huidige tarieven.

‘Hoog tijd dat Europa zijn staalindustrie en zijn werknemers beschermt’, aldus Tom Vrijens, algemeen secretaris van ACV-CSC METEA. De Europese Commissie hoopt voor volgende zomer groen licht te krijgen.

Aperam in Genk produceert met 1.200 werknemers roestvast staal (RVS). ‘Tot op

heden werd RVS vrijgesteld van Europese heffingen. Vooral China werd geïmporteerd, terwijl RVS voornamelijk via Taiwan wordt geïmporteerd’, zegt Erwin Toppets, afgevaardigde bij Aperam. ‘De heffingen moeten strenger en waterdicht. Heel wat van onze mensen hebben nu al gemiddeld honderd dagen tijdelijke werkloosheid per jaar. Als er niet snel iets verandert, dreigt een veel hogere werkloosheid.’

Europa heeft als doelstelling om tegen 2050 CO₂-neutraal te produceren. Bij het grootste staalbedrijf van ons land, Arcelor Mittal in Gent, wordt daar veel in geïnvesteerd, weet Giovanni De Greef, vakbondssecretaris bij ACV-CSC METEA. ‘Goedkoop staal uit China wordt veel minder duurzaam geproduceerd en bedrijven worden er zwaar gesubsidieerd. De hogere heffingen volstaan niet. Om

een eerlijk speelveld te krijgen, zijn lagere energieprijzen, meer steun voor duurzame productie en nog strengere voorwaarden voor geïmporteerd staal nodig.’ ■

TRANSPORTSECTOR

3 op de 4 vrouwen ervaart geweld op het werk

Vrouwen die werken in de transportsector krijgen vaak te maken met agressie en geweld. Dat blijkt uit een bevraging van de Europese transportvakbond ETF bij meer dan 1.000 vrouwen.

Maar liefst drie op de vier vrouwen gaf aan geweld op hun huidige werkplek te hebben ervaren. Dat gaat van intimidatie, verbale agressie, seksueel geweld en intimidatie tot fysiek geweld. Bijna de helft zegt meermaals per maand met geweld geconfronteerd te worden. ‘Dat zijn geen geïsoleerde incidenten of toevalligheden, het gaat om een structureel probleem’, stelt Liesbet Verboven, van ACV-Transcom. ‘In 2023 waren er in ons land zo’n 6.000 gevallen van agressie tegen vrouwen die werken bij het openbaar vervoer. Dat is choquerend.’

Deel van de job

In een vorige bevraging in 2017 vond meer dan 25 procent van de ondervraagden al dat agressie bij de job hoort. Sofie (*schuilnaam*) werkte zeven jaar als treinbegeleider. ‘Na een tijd aanvaard je dat het erbij hoort, want anders kun je het werk niet meer doen.’

‘Maar een keer ging het grondig mis. Ik wilde het vervoerbewijs controleren van een man die helemaal alleen in een coupé zat. Hij had zijn Rail Pass nog niet ingevuld. Ik wilde een waarschuwing op zijn Rail Pass noteren. Daarop sprong de man op mij. Hij sloeg met zijn vuist in mijn gezicht en hield daar pas mee op toen ik mijn tas in zijn gezicht kon gooien. Dan ging hij rustig weer zitten. Ik bleef nog drie

jaar als treinbegeleidster werken, maar dat was in constante angst. Iedere reiziger werd een potentiële agressieveling.’

Actie en beleid

ETF wil druk zetten zodat werkgevers en wetgevers tot actie en beleid overgaan. Verboven: ‘Werkgevers moeten zorgen voor laagdrempelige meldingsprocedures. Ze hebben ook opvolgingsplicht. Arbeidsomstandigheden en -voorzieningen moeten beter. Alle Europese landen moeten de conventie over geweld en intimidatie op het werk goedkeuren. Maar de maatschappelijke tolerantie voor vrouwen in bepaalde functies moet ook omhoog.’ ■

Weervrouw

Jacotte

Brokken

gevat in 5 woorden

Belg

‘Hoe meer ik met mensen uit andere landen praat, hoe meer ik besef hoe trots ik eigenlijk ben om Belg te zijn. We wonen in een prachtig land en mogen ons gelukkig prijzen. Al zijn we niet het grootste land, we zijn wél een onmisbare schakel in Europa. Het is dan ook niet toevallig dat de grootsten der aarde allemaal ooit in ons land gepasseerd zijn. Wist je bijvoorbeeld dat Einstein ooit in De Haan verbleef?’

Wetenschap

‘Ik ben graag met verschillende zaken tegelijk bezig. Zo werk ik mee aan verschillende tv-programma's, is er de theatertour waarin ik de wetenschap achter Disneyfilms uit de doeken doe en het weer blijft uiteraard doorgaan. In alles wat ik doe vormt wetenschap de rode draad. Mensen op een laagdrempelige manier iets bijleren over wetenschap is wat mij 's ochtends doet opstaan.’

Onderwijs

‘De liefde voor het onderwijs werd mij met de papepel ingegeven door mijn moeder, die zelf voor de klas stond. Ik heb zelf dolgraag lesgegeven, maar het is een ontzettend zwaar beroep. Mensen onderschatten dat, omdat ze zich blindstaren op de schoolvakanties.’

Loskomen

‘De eerste jaren na mijn studie vond ik heel overweldigend. Loskomen van de schoolbanken voelt als loskomen van alles wat je meende te kennen. Plots zit je op een rollercoaster waar je zelf amper vat op lijkt te hebben. Door wat je op sociale media ziet – andere jongeren die een droomleven lijken te leiden – vergelijk je jezelf voortdurend daarmee. Het is geen wonder dat veel jonge mensen onder die druk bezwijken, omdat ze het gevoel krijgen dat ze zich niet alleen moeten bewijzen aan hun directe omgeving, maar aan heel de wereld.’

Inspireren

‘Als wetenschapper en journalist is het momenteel een moeilijke tijd. Maar ik laat me niet ontmoedigen door alle luide roepers. We hebben de plicht om mensen correct te informeren over de klimaatcrisis, maar mogen ze niet ontmoedigen. We moeten hoop blijven uitstralen en mensen inspireren. Niets doen is geen optie.’

ANTWERPEN